

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De mortificatione odoratus. Cap. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

Vfus mortificationis aurium.

His ergo, virtutis amator, (vt omnia breuiter colligam) aures tuas ab omni labe mundabis.

I. Si coram te aliquid obscenum, aut impudicum, aut minus honestum, vel certè quàm longissimè aliquam impuritatem oleat, proferre aliquis attenter, tu maximam tui status, ac personæ Deo consecrata: iniuriam reputa.

II. Qui talia loqui audent, non tantùm fuge, & detestare, sed eos etiam viles, fatuos, & infames existima.

III. Amatoria carmina, versus aliquid impuritatis habentes, licet scitè compositos, & cantilenas sæculares à quocumque occinantur, penitus reice.

IV. Nugas, scurrilitates, verba ioculatoria, & narrationes ridiculas, & alia risum & cachinnos prouocantia non audias, nec vbi hæc dicuntur, assistas.

V. Rumoribus sæcularium rerum, & inutilibus nouitatibus, quæ ad tuum statum non pertinent, nequaquam intendas.

VI. Detractionibus & obmurmurationibus fratrum, etiam si leuissimè tantùm eorum defectus dicantur, nullo modo aures tuas præbeas.

VII. Laudationes tuas, & omne genus adulationis, quod te, & tua efferat, audire contemne.

VIII. Quæ occulta sunt, & ab alijs, te non ad consiliū vocato, tractantur, non auscultes, nec te confortio secretè loquentium ingeras.

IX. Nihil audire aueas, si non necessitati, aut vtilitati, aut charitati aliquomodo seruiat.

X. Verba Dei, à quocumque dicantur, frequenter & humiliter audi, deuotè mentis sinu reconde, & in animæ tuæ profectum conuerte.

Ac tandem aures tuas, pretiosas fistulas esse considera, per quas in piscinam cordis tui purissima aqua doctrinæ celestis ingreditur, & ne eas sædi liquoris, id est, verborum inutilium admisione contamines, Sicut enim cor ad capiendam, ac opere compleendam doctrinam celestem, purum illibarumque seruatur; ita æquum est, vt aures pro reuerentia eiusdem doctrinæ ab omni (quantum fieri possit) impuritate mundetur.

De mortificatione odoratus.

CAPVT IV.

LEFACTVS, inter sensus carnis, tertium obtinet locum, qui & post visum, & auditum cohibendus est, ne bonus corporis odor, sit mali odoris interioris indicium. Compertum est enim, suauium odoramentorum curam propriam esse mulierularum, quæ simul cum carnis integritate timorem quoque & verecundiam perdidit. Vnde Salomon viuis coloribus meretricem depingens, inter alia eius verba, quæ refert, hæc etiam scribit: Asperfi cubile meum myrrha, & aloë, & cinnamomo: Quæ cum postremò proponat stulto adolescenti, antequam illis verbis, Veni, inebriemur vberibus, ad flagitium inuitet, satis ostendit esse ad excitandam libidinem efficacissima. Has autem imitantur homines effœminati, qui eodem morbo ægri, similia circumferunt signa luxuriæ. Fortassis id faciunt, vt grauem odorem vitiorum suorum bonis odoribus contegant, cum tamen eo ipso, quod amomo & musco condiuntur, plus forteant. Nam & regem Asa, vita fun-

Prou 7.
16.

2. Paral.
16. 14.

A. tum posuerunt super lectum suum plenum aromatibus, & vnguentis meretriciis pigmentorum arte confectis, quæ cum non vita donabant, sed magis vbiaceret defunctus, ostendebant. Ita prorsus odorum suauitas non animum effœminat operit, sed quas habeat cogitationes, & affectiones ostendit. Egregiè profectò id fateatur Chrysostomus, ita scribens: Miles es spiritualis. Talis autem miles non dormit in lecto eburneo, sed humi. Non oblitur vnguentis. Nam ista cura est meretriciis amotibus implicatorum, ac perditorum, scenicorum mētisque deploratæ hominum. Te verò non oportet olere vnguentum, sed spirare virtutem. Nihil immundius anima, quoties corpus talem habet fragrantiam. Corporis enim, ac vestium fragrantia arguit intus latere animam graueolentem, & immundum. Quum enim diabolus aggressus deliciis euitauerit animam, omnique vitiorum genere compleuerit, tum & in corpore suæ corruptionis lectum oblitur vnguentis. Nec secus atque hi, qui pituita nasi, catarrhòque perpetuo laborat, & vestes, & manus, & faciem contaminant, eo quod subinde narium profluuium abstergunt, anima quoque istius prauis profluuii malitiam in corpus abstergit. Quis enim præclarum aliquid aut bonæ frugis opinabitur de eo qui spirat vnguentum? Hæc omnia ille. Quæ cum ita sint, suaves corporis ac vestimentorum odores respiciendi sunt, ne, dum bene olemus, (vt nescio quis dixit) grauius oleamus. Hos enim odores abiicere mentis est verè pœnitentis, & ad nouam ac spiritualem vitam à pristina vanitate conuersæ. Quare] peccatrix illa mulier,] quæ tam citò è tam obscuris tenebris in tantam claritatem emerit, statim atque voluntatem melioris vitæ concepit,] attulit] ad Dominum] alabastrum vnguenti,] quo suauius odoramenta recondebat. Et illa non iam corpori suo adiungenda, sed pedibus Saluatoris conculcanda proiecit. Idem omnino spiritualibus viris faciendum est, qui vt se veros sæculi defertores exhibeant, debent ista carnis oblectamenta, & vitiorum iritamenta, respicere. Nec se Augustini defendant exemplo, asserentis: De illecebra odorum non satago nimis. Cum absint, non requiro, cum adsint, non respuo, paratus etiam eis semper carere. Cum enim doctor sanctissimus, & vir moderatissimus ait: Cum adsint, non respuo, de ea odorum suauitate loquebatur, non quam ipse sponte accersebat, sed quam ex rebus oblati, aut coram positis, quas non poterat euitare, captabat.

D. Defectus sensus olfactus in viris spiritualibus pauci sunt, sed tamen aliquos animaduerti, quos necesse est breuiter aperire. Quidam enim ex his, qui perfectionem cupiunt, quodam spiritu (vt ita dicam) condescendentis ducti, solent à pijs personis linteola ad emungendas nares, immò & interulas aquis odoriferis illitas acceptare, & sine villo scrupulo ad proprium vsum deferre. Quod (vt ego credo) aut ex nonnulla pusillanimitate, qua timent offerentes contristare, vel (quod verius est) ex quadam inaduerentia procedit. Sed rogo illos, ne in re ad mentis suæ candorem, & ad aliorum edificationem pertinet & aliquam inaduerentiam admittant. Nam quo pacto Dominus per cellas feruorum suorum inuicibiliter transiens, eum sua consolatione, & interna suauitate dignabitur, quem videt squiritari, & oblectationi suorum sensuum addictum? Aut quomodo Angelus custodiæ hominis deputatus eum non horrebit, quem inuenit sub habitu religiosi, & spiritualis viri olere, non militem Christi strenuum, sed adolescentulum delicatum, ne dicam impudicum? Aut qua ratione sæcularis, pro remedio suorum scelerum ad spiritua-

Chryst. 88.
4. de La-
2. 40. 10.
2.

Enc. 7. 17

Aug. 10.
consp. 4.
32.

lem virum accedēs, cum venerabitur, quem ex odore, non corporis domitorum, nec vitiorum hostem, sed moribus alicum, sed sui blandum palpatorem, sed deliciarum huius sæculi sectatorem sentit? Aut quod erit discrimen inter lincolum religiosi, & adolescentuli sæcularis, & compiti, si vtrumque ex bysso, aut ex alio lino delicatissimo eodem profus odore perfuso conficitur? Hæc nos sæcularibus contempribiles faciunt; hæc firmitudinem nostri status eneruant, hæc sine dubio multis miserationibus Domini ianuam intercludunt; nam dum sæculares delicatos olemus, à Domino secularium more tractamur. Fugiat ergo Dei seruis hæc oblectamenta damnanda, & nec importunè oblata apud se habere sustineat. Et qui, iuxta dictam Pauli, Christi bonus odor est Deo, ad oblectationem diaboli se huius sæculi odorem esse vereatur. Res enim, vt inquit Ambrosius, cum non videantur, per odorem tamen cognoscuntur: quòd si tu sæculares non serios & graues, sed delicatos & dissolutos oles, quid mirum si quamuis sub habitu virtutis lateas, sæculi amator videaris, & minus cautus iudicaris?

Alij honestiori prætexitu reuerentiæ permoti, quas secum in thecis affabre elaboratis, decenter reconditas sanctorum reliquias gestant, musco & aliis odoribus circumdant, vt se sanctorum illorum veneratores esse restentur. Sanctorum quidem pignora, quemque secum deferre pium est & salutare, quod perpetua Ecclesiæ traditio approbat, quod viri non solum virtute, sed & sapientia præstantes fecerunt, & faciunt; quod multis vtilitatibus plenum esse cognoscitur: Dominator enim Christus, vt inquit Damascenus, fontes nobis salutare præbuit sanctorum reliquias, quæ multis modis beneficia scaruunt. Per ipsos sanctos, demones abiguntur, morbi effugantur, infirmi curantur, cæci vident, leprosi mundantur, tentationes mærorumque soluuntur, omne donum bonum à patre laminum per eos his, qui indubitata fide petunt, descendit. Hæc ille. Longum autem esset, & satis extra nostrum propositum, omnia ista exemplis illustrare. Sed licet hoc ita sit, nolunt tamen sancti, quorum pignora non in Ecclesia recondimus, sed nobiscum circumferimus, odorum istorum suauitate venerari. Neque enim illos delectat nostra mollities, qua prætexitu reuerentiæ ipsorum, non Christi pugiles, sed sponso de thalamo progredientes redolemus. Nec placet indiscreta curiositas, qua sæculares ad nos ventitantes scandali mucrone percellimus. Illi quippe nos sentiunt mulierularum odore perfusos, nesciunt autem an ille odor homini mortificato, & mundi contemptori non congruens, à nostris vestibus manet, an à sanctorum reliquiis procedat. Et esto, quòd scitent, non id religioni sanctorumque venerationi, sed vanæ curiositati tribuerent. Christus Saluator noster, cum dignatus est conuersari nobiscum, in stabulo non bene olente natus, & in monte ossibus facinorosorum olido mortuus est. Ita sancti, cum nos comitantur, libentissimè ferunt, sine his odoribus apud nos manere, & quasi duces in prælio, & ductores in deserto, & magistri in schola penitentiae sine suauitatibus, quibus non indigent, honorari. Sanctorum igitur sacra pignora decenter custodita gestemus, precibus oris, & affectibus cordis veneremur, & conuersatione imitemur, non tamen velamen nostræ immortificationis faciamus.

Nonnulli necessitatis colore bonos secum odores, & vana pigmenta gestare non metuunt. Pariuntur namque quasdam angustias, & pressuras cordis ex atra bili profectas, quibus ex consilio medico-

A rum, odorum fragrantia medendum existimant. Iam hic mitius loquendum est, ne molesti reprehenses videamur. Inquirant ergo hi, & secum meditentur, an ista sit vera, & magna necessitas, & an alio remedio religiosiori cordis aut cerebri incommodo possit occurrere. Primum, inquam, expendant, an necessitas sit vera. Nam si ficta est, & non carnis infirmitati, sed imaginationi subnixæ, seipsos certè fallent, non verò Deum istarum in suis seruis deliciarum osorem, nec homines prudentes decipient. Deinde videant, an necessitas magna sit, quia videlicet ægritudo corporis maius periculum minuitur, vel magni obsequij diuini occupationes impedit. Si namque incommoditas parua est, non decet eam tanto nostræ grauitatis ac seueritatis impendio remouere. Et multo melius, Deoque acceptius erit modicam inuacuitudinem patienter sustinere, quam remedio minus religioso, & mulierularum curiositatem redolente, propullare. Quid? quòd vir Deo consecratus, secundum exteriorem speciem bene valens, & quotidie Sacrum faciens, & conuenientibus temporibus ad populum conciones habens, confessiones excipiens, & in similia opera pietatis incumbens, ab omnibus minus cautus, minusq; mundi contemptor iudicabitur, si cum odoramenta prophanorum hominum deferre percipiant? Quo certè obstaculum doctrinæ à se prædicatæ ponet, putabuntque auditores, eum non operari, sed loqui, & ministeria Euangelica exterius quidem tractare, minime tamen, quæ dicit, actione complere. Hæc parua corporis molestia, & cordis imbecillitates ad omnium notitiam non veniunt: eorum verò, qui eas audiunt, multi non credunt, immò velamen esse vanæ curiositatis, & delicatæ prophanitatis sibi persuadent. Quare consultius est, parui momenti incommoda dissimulare, quæ solent feruore curari, quam pigmentis & odoribus delinire. At ex conscientie propria testimonio, & ex medicorum sententia grauis virget infirmitas, quam dissimulare non licet, cui ab ipsa natura data sunt bonorum odorum remedia? Tun c medicum ab eo, qui sui victoriam cupit, hortandi sunt, vt alia medicamenta (si fieri possit) adhibeant. Nescio enim an sit aliqua corporis ægritudo, cuius extinctio ita ab odoramentorum suauitate dependeat, vt nequeat alia ratione curari. Et si talis inuenitur, illa erit satis singularis, quam homines non passim incurrent. Existentibus verò aliis medicaminibus, quæ valeant morbum depellere, muscus, & zibethus, & ambra, & alia similia respnenda sunt, ne corpora nostra in fetorem delitura, delicatioribus, quam noster status fert, medicaminibus foueantur. Sed si omnino hæc remedia sunt necessaria, tunc cum debita modestia admitrenda sunt, seruato interim in mente eorum carendi desiderio, & amata præ omnibus disciplinæ censura. Sciant tamen omnes, qui nos inuisunt, nos non pro voluptate, sed pro necessitate pigmentis, & odoramentorum vti suauitate, quam, cum primum potuerimus, pro reuerentia Domini, qui nos vitam asperam docuit, & ab omni carnis voluptate alienam, abiciamus. Hæc autem de odoribus illis dicta sunt, quæ communiter mulierularum, & adolescentes compiti in deliciis habent. Nam rosas, & floribus, & amomo, & croco, & balsamo, & aliis huiusmodi, quæ apud pharmacopolas veniunt, vt licet, dum quis ægritudine alicuius momenti pressus, lecto decumbit. Hæc enim non la sciuiam redolent, vt muscus & alia, sed necessitate prætendunt, cui viri spirituales, & Deo dicati non minus quam reliqui subiacer: possuntq; illi sine vilo virtutis detrimento per remedia naturalia subuenire.

Illi tandem per hunc sensum grauius peccant, qui non ob aliquam necessitatem, sed ob solam curiositatem, & corporis oblectationem, odorum suauitatem se mulcent. Qui secum suauia odoramenta deferunt, & per vicos & compita sua non iam immortificationis tantum, sed & impudicitiae indicia diffundunt. Quia in cellis seu cubiculis desident, aromaticis suffimentis fragrantibus, vt se corporis proprii cultores, non virtutis amatores ostendant. Res quidem sacras, & Dei, ac sanctorum Basilicas variis suauissimorum odorum replere generibus, optimum est, quae nostram internam reuerentiam, & animum verè pium deuotumque designent. Et cum eas adimus, puros illos odores percipere, salubre est, vt mentem ad caelestia contemplanda efferant, & nostrum torporem exfuficient. Sed sine hoc fine odoribus cingi, & cellas suffimentis opplere, & oblectationes impudicorum assumere, valde est reprehensibile, quod vir Deo dicatur fugere debet omnino, vt huius sensus abnegationem arripiat. Vestes Esau, quas Iacob ad surripiendam eius benedictionem accepit, odoribus erat aspersa. Vnde dicitur de Isaac, quod vt sensu vestimentorum illius fragrantiam, ipsi benedictionem impertit. At vestes illae sacerdotes erant, vt inquit Hieronymus, quas diuini honoris ergo primogeniti odoribus perfundere consueuerant. Vestes verò communes prophani hominis non credimus, his deliciis fuisse perfusas. Ne ergo, qui de virtute gloriantur, indulgentia erga seiplos hominem prophanum excedant, quin & odorifera indumenta Esau in causa fuerint, vt ipse benedictione careret. Ita sanè, o frater, haec lasciuia tuorum vestimentorum, aliarumve rerum mollietis, te interna benedictione priuabit. Et merito interna benedictione orbatum dico, quem vilissimis hisce consolationibus carnis illigatum spiritus consolatio deseruit. Merito benedictione vacuum dico, quem Lactantius censet esse omnino virtutis expertem. Dicamus, inquit, turpe esse sapienti ac bono, si ventri & gula seruiat, si vnguentis oblitus, ac floribus coronatus incedat: quod qui facit, vtique insipiens, ineptus, & nihil est, & quem ne odor quidem virtutis attigerit.] At de indumentis sponsae caelestis dictum est: Et odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris.] Volo igitur sponsam imitari, quia ad hoc eius virtus exprimitur, vt eam conuersatione sequamur, & vestibus redolere. Bene res habet; indumenta tua sponsae odoribus fragrent, & similem vestibus animae perfectae suauitatem effundant. Sed scito vestimentorum sponsae nomine bona opera designari, odorum verò typo vel bonam eius famam, vt Anselmus putat, vel iuge studium orationis, vt vult Gregorius, vel vt alij interpretantur, vniuersarum virtutum perfectiones exprimi. Opera ergo tua virtutes oleant, oratione in caelum ascendant, & bonam ex se famam effundant, & sic corpus tuum durrer tractabis, & odorum suauitates spernes.

Haec in fugillationem eorum dicta sunt, qui in vestibus, aut in aliquo, quod secum gestant, suaves odores admittunt. Sed non sunt minus reprehensione digni, qui cellas, & cubicula sua suffibus curiosè perfundant. Cella namque locus est orationis, locus gemituum & fletuum, locus lectionis ac meditationis, in qua non sunt admittenda quae distrahant, aut mulceant, sed quae compunctionem accendant. Cella carcer est corporis, in quo corpus detinemus, vt mente & spiritu in caelestia surgamus: vt quid in carcere hostem nostrum, vt mentem ascendentem impediatur, odorum suauitate mulcemus: Cella iter est caeli, sed hoc iter nunquam legimus,

floribus, & rosas, & odoribus esse conspersum, sed tribulis & spinis, id est, laboribus, & tribulationibus satis oppletum. Non enim lata, hoc est, suavis, sed arcta, id est, dura, & difficilis vocatur via, quae ducit ad vitam, adeo vt pauci sint, qui intrant per eam. De loco, in quo manebat Magnus Arsenius, haec legimus: Aqua, qua palmarum ramos madefaciebat, vt fierent molliores, quae nunquam ab illo mutabatur, sed sic diu manebat, corrupteque olebat, & tetra erat aspectu: adeo vt quidam ex patribus senè rogaret, cur hoc faceret, & ei exprobrarent fœcordiam. Is verò, cum, inquit, suauolentia, & aromatis prius sim vsus, odoratus damnum modo corrigo contrariis. Idem de Beato Patre nostro Francisco Borgia memini me legisse, qui aromatum suauitatem, qua, cum esset clarissimus Gandia Dux, fuerat vsus, grauius aliquando odorum tolerantia repensabat. Haec & similia de viris perfectis memoria proditum est, de quibus tamen nunquam narratur, quod cellas odoribus suffuerint, aut se hoc genere suauitatis oblectauerint.

Non sufficit autem ad abnegationem odoratus, si quis odorum suauitates cõtemnat, nisi etiam, cum opus est, graeolentiam libenter, aut saltem patienter toleret. Nam multa sunt pietatis opera, quae sine hac mortificatione explere non possumus. Longa ac molesta nauigatione ad infideles transmigrandum est: Sed nauis oneraria nauigantibus & mercibus plena, non solet esse minus referta malis odoribus. Triremes adeunda sunt, vt remigum confessiones audiamus, illisque spiritualem opem feramus: Sed in triremibus non parum est mali odoris tolerandum. Carceres, & xenodochia inuisenda sunt, vt compediti & infirmi nostro ministerio non careant: Sed ibi teret odor, qui ingredientibus ex cruciat, sine vlla intermissione defedit. In tuguriis miserorum Indorum & in domunculis Aethiopiae, aut aliorum pauperulorum, vt eis agritudine detentis subueniamus, ingrediendum est: Sed ibi olida, & molestiam huic sensui afferentia non desunt. Ita ergo Dei, & fratrum amator, ac virtutis cultor, odoratum dominetur, vt propter hanc graeolentiam ista opera charitatis magna non deserat, & ingressum horum locorum immundorum, vt immundos mundet, mûdus ipse non fugiat. Haud dubiè inter istos terros odores Christus animae ipsum scienti optime oler: ibi seipsum detegit, ibi mentes suorum ministrorum illustrans, quantum sibi placeat opus charitatis pauperulis impensum, indicis non obscuris ostendit. Denique in vilissima casa pauperuli, quam propter Dei amorem, & animae salutem, intramus, non semel fetor in odorem, & obscuritas in splendorem, ac in saporem amaritudo conuertitur.

Vsus mortificationis odoratus.

VT igitur omnia, quae dicta sunt, summam perstringam, haec tibi obseruanda sunt, vt sensum odoratus componas.

I. Linteola, interulas, & alia similia à secularibus oblata, si minus religiosa sint, odoribusque perfusa, aut non admittas, aut saltem in tuum vsum non assumes.

II. Reliquaria, quae tecum gestas, ob praetextum venerationis sanctorum, odorum suauitate non repleas, sed odoramentis pro sanctorum reliquiis, quae in Ecclesia, vel Sacello asseruantur, omittis, quas ad tutamen è collo appendis, decenter collocatas, sine vllis tamen odoribus, tecum deferas.

III. Modicas cordis aut cerebri imbecillitates assidua bonorum odorum gestatione non cures, sed

Matth. 7.
14.

Scriptis in
Intro. die.
19.

Gen. 27.
27.

Hierony.
trad. Hebraicis in
Genesim.

Lactant.
6. inst. c.
22.

Cant. 4.
11.

Anselm.
& Greg.
ibid.

alios remedijs, que minimè lasciviam redoleant, & faculares non offendant, tuæ necessitati provideas.

IV. Multo minùs curiositatis aut oblectationis gratia vestes tuæ, aut locus in quo habitas, aliquid suave redoleant, ne te minùs pudicum, aut saltem minùs cautum esse prodant.

V. Cùm necesse fuerit ad animarum salutem, aut ad aliquod pium opus gerendum graueolentiam suscinere, eam fortiter perferas, nec propter hanc molestiam ministeria charitatis omittas.

Sic hanc corpoream odoramentorum suavitate abiiciens, spiritualem ac cœlestem Christi odorem mentis tuæ sensu percipies: cuius indicibili suavitate delectatus, dices cum sponsa: In odorem vnguentorum tuorum eurremus: & post illum per vniuersas virtutis vias mirabili seruis celeritate discurre. Hæ te certissimè in æternam patriam ducent, in qua, vt optimè dixit Marulus, Non est Engadi vicus balsami ferax, non Sabæa regio thuris abundans, non pretiosum vnguentorum mater Arabia, sed quod his longè redolentius ac suauius habetur, diuinæ præsentæ indicibile odoramentum, & cunctis animæ sensibus nunquam defutura dulcedo.

De Mortificatione Gustus.

CAPVT V.

AM ad quartum sensum, nempe ad Gustum, transeamus, cuius abnegatio apprimè necessaria est, quoniam solet potentissimè hominum mentibus dominari. Hic est veluti interuentus famiporum, & ventris, ac gula & ebrietatis incentor, qui inter carnem nostram cibòsque discurret, vt sine debita moderatione iuncti, in obscena etiam flagitia profiliant. Necesse est autem hunc sensum à spiritali viro acriter cohiberi, tum vt ipse, qui statim & conuersione purus est, purum & moderatum gustum habeat, tum, vt qui bellator est, aduersus vitia bellum istud gloriosum incipiat. Non enim decet viri iusti gustum iniustum esse, qui seipsum contra præscriptum mentis dominatricis immoderatè suauitatibus tradat, eiusque libertatem præcipiat. Virginem namque esse, & gustum virginis conuenit, inquit Basilius, nullique gula suauiter oblectanti illecebre peruium. Integram se, & in hac parte, atque inuolabilem sancta virgo cautè seruabit: copulque, vt seruire queat animæ in his, quæ sunt necessaria victui, moderabitur prudenter, ac reget. Quomodo verò ab huius sensus victoria, cui gula cognata est, bella sint spiritalia inchoanda, tradit Hugo Victorinus in hunc modum. Neque ad conflictum spiritualis certaminis allurgitur, si non prius intra nosmetipsos hostis positus gula, videlicet appetitus, edomatur: quia si non prius ea, quæ nobis viciniora sunt, prosternimus, inaniter ad ea quæ longè sunt impugnanda transimus. Sic ille, & verè. Nam sicut gustum vincere, nos ad alia bella vincenda coapat, ita ab illo vinci, atque prosterni, in innumerable peccata sæpe disturbat. Gustus vini Noe generis nostri in stauratorem subiciens, eius pudenda detexit. Gustus Lot duarum filiarum stauratorem effecit. Gustus ab Esau ius primogenituræ præcipuit. Gustus Israelitas in Deserto magna ex parte repentina morte sustulit. Gustus filios Heli sacerdotis Ophi, & Phinees gladio Philistinorum confodit. Gustus Ela gladio Zambri interficiendum obiecit. Gustus per magnum mulieris caput Holofernis abscidit. Gustus Simonem Machabæum in conuiuio, & fi-

Can. 7.

Marul. in Eman. gelistario li. 4. c. 22.

Basil. lib. de virginitate.

Hugo in regula c. 5.

Gen. 9. 21. Gen. 19. 12. Gen. 25. 21. Num. 11. 33. 1. Reg. 4. 11. 3. Reg. 16. 10. Iudith 13. 10. Machab. 16. 16.

lios eius & seruos occidit. Hic tandem innumeros alios animo & corpore exterminauit. Nam ex desidio saporis in saturitatem, & saturitate in obscenitates se distulmas, & ex his in maximas calamitates deiecit, & indignationi Domini tradidit dissipandos. Atque ideo ipse Dominus ait: Saturauit eos, & meretrici u sunt, & in domo meretricis luxurabantur. Non quid super his non visitabo, & in genere tali non uisitetur anima mea: Hæc autem omnia illis etiam metum incutiant, & ad gustus abnegatione accendant, qui in rebus, non adeo magis, cum sibi dominati dissimulant. Certum est enim, quòd ex paruis uenit ad magna; & si Dominus tantis eladibus notabiles huius sensus excessus punit, minores quoque, licet non tam graui pœna, mulctabit, neque eos sine condigna castigatione relinquet. Nec minùs certum est, gustum carnis, gustum mentis excludere: & eos, qui dulcedine saporum explentur, nequaquam à Domino interna suauitate satiari. Quamobrem sensus iste, ceu puer, compescendus est, & abnegatione, quasi virga, plectendus, ne eius voluptas fratris maioris, spiritus scilicet, delicias tollat, & per eum caro aduersus mentem insoleat.

Jerem. 7.

Ad plenam gustus abnegationem exponendam, omnia illa accersenda essent, quæ supra ad extinctionem uicij gulae conscripimus, nisi cuperemus nihil reperere, & noua semper uitæ spiritualis documenta, prout Dominus donare dignatur, explicare. Illa ergo legenda sunt, aut in memoriam reuocanda, unde discemus, quid, quantum, quale, quomodo, & ubi cibum sumere debeamus. Hoc verò loco solum adducemus ea, quæ illis documentis iam expositis, & huius sensus mortificationi subseruiant. Ac primò summptionem cibi oratio intenta, ac feruens, & intentionis directio præcedat, qua à Domino postulemus, & apud nos ipsos statuamus, cibos non ad voluptatem, sed ad necessitatem, accipere; & solum ad explendam Domini uoluntatem, qui nos huic curæ subiecit, & ad sustentandam naturam, manducare. Quæ intentio in ipso refectionis decursu repetenda est, ita vt voluptatem faciat fugere, & tantum necessitati seruire. In Euangelio enim legimus, Christum Dominum sæpe ab oratione refectionem corporis inchoasse, vt nos ad fundendam orationem ante cibi summptionem instrueret. Quid autem oratione in hoc tempore sua petendum est, nisi quod communiter petimus, vt scilicet Dominus tum nos, tum sumenda benedicat? His autem bene imprecamur, vt accepta illa, corpora reficiant, & roborent; nobis autem postulamus, vt secundum Domini benedictum, non pro uili uoluptate, sed pro sustentatione nature alimentis sustentemur. Hac præuia oratione usus est Augustinus, vt ipse de se fatetur in confessionibus suis. Enumeratis enim variis tentationum laqueis, qui in summptione ciborum animæ insidiantur, ait: His tentationibus quotidie conor resistere, & inuoco Domine, dexteram tuam ad salutem meam, & ad te refero ætus meos, quia consilium mihi de hac re nondum stat. Hæc ille.

Lib. 6. p. 2. c. 3. 4.

Deinde corporis ualitudine fruente nihil speciale ad manducandum petamus, sed quæ benigna prouidentia Prælati omnibus in commune ministrauerit, cum gratiarum actione gustemus. Horum uerò, quæ magis uilia, quæ minùs suauia, minùsque appetitum illicitentia, liberiori sumenda sunt, ut ipsa alimenterum discretio minime necessaria gustus oblectatione reiciat. O quantū inter sapientiam spiritus, sapientiamque carnis inueniat, quarum hæc stultitiam putaret, inuicibus insuauia fecula, & pretiosis uilia præferret! Illa uerò insipientiam putat, insuauibus suauia

Aug. 10. confessio. c. 31.

